

Var Petrus kristenhetens förste biskop och påve?

[Spara som PDF](#)

Skrivet av Lennart - 2 februari, 2013 - 23:03

Inom Katolska kyrkan är det en självklarhet att aposteln Petrus ses som kristenhetens första biskop och påve, för på det ämbete man tänker sig att Petrus hade vilar hela påvedömet, menar man. Katolska kyrkans historiker menar också att Petrus kom till Rom och där innehade ämbetet att vara biskop och påve i 25 år (påven har alltid varit biskop i Rom) innan han slutligen korsfästes uppochner av den romerske kejsaren Nero. Men stämmer denna historiebeteckning? Var Petrus i Rom? Var han biskop och påve? Var han kyrkans överhuvud? Jag skall inte gå in allt för detaljerat i detta ämne, men jag vill dela en del fakta och bibelreflektioner.

Biskop

Först en liten förklaring av ordet *biskop* som kommer från det grekiska ordet *episkopos*, vilket betyder "församlingsföreståndare". Detta ord förekommer i Nya testamentet, och det syftar då på en person som hade ett visst ansvar för en grupp kristna på en särskild plats. Ordets ursprungliga enkla innebörd är alltså ganska långt ifrån vad de flesta tänker på idag när de tänker på vad en biskop är. När jag i texten nedan skriver om biskopar i den unga kristna kyrkan, så skall alltså inte dessa ses som upphöjda präster med kräkla, mitra, skrudar och annat tingel-tangel. Se dem istället som förhållandevis enkla föreståndare för en grupp kristna, för så var det under den apostoliska tiden.

Lite kyrkohistoria

Eusebios av Caesarea (år 263-339) var en kyrklig författare och biskop i Caesarea från cirka år 313. Eusebios var den mest lärde inom kyrkan vid denna tid. Bland annat författade han den första kyrkohistorien och kallas därför "kyrkohistoriens fader". Hans skrift anses vara en mycket viktig historisk källa. Eusebios skrev bl.a. följande om aposteln Petrus:

"Petrus rapporteras ha predikat för det judiska folket genom Pontus, Galatien, Bithynien, Kappadokien och i sin sista levnadstid,

när han dröjde kvar i Rom, blev han korsfäst.”

Här finns ingen uppgift om att Petrus utförde något apostoliskt arbete i Rom. Det finns ingen uppgift om att han skulle ha varit en ledare inom församlingen där under den tiden. Inte en enda gång i hela sin kyrkohistoriska skrift nämner Eusebios något om att Petrus skulle ha varit biskop eller påve i Rom. Det kan istället ha varit så att Petrus tillfångatogs och fördes till Rom för att dömas där.

I den äldsta förteckningen över biskopar i Rom finns inte Petrus namn omnämnt. *Irenaeus* som var biskop i Lyon i Frankrike mellan åren 178-200, var lärjunge till *Polykarpus* som var biskop i Smyrna och lärjunge till aposteln Johannes. Denne *Irenaeus* kan anses vara ett trovärdigt vittne till den tidens ”kyrkliga” förhållanden. Han räknade upp alla biskopar i Rom, från den förste till den tolvte, som var *Eleutherus*. Som **första** biskop i Rom nämner *Irenaeus* biskopen *Linus*. Den Apostoliska konstitutionen år 270 pekade också ut *Linus* som den förste biskopen i Rom.

Historien tycks alltså vara förfalskad av Katolska kyrkan för att ge kraft åt det påvedöme som utgör hela grundstenen i den Katolska kyrkan! Om detta vittnar också Bibeln.

Bibelns vittnesbörd om Petrus

Petrus omnämner sig själv som **apostel** i sina två brev. På motsvarande sätt beskrivs Petrus i andra delar av Nya testamentet, och Paulus skriver dessutom att Petrus av Herren hade fått uppdraget att vara apostel bland **judarna**, alltså inte bland hedningar som i t.ex. Rom. Dock kan det vara så att Petrus kom till Rom och möjligen dog där, men om detta nämns inget i Bibeln.

Dagens historiker tror att Petrus på sin höjd var i Rom i tre eller fyra år, till skillnad från Katolska kyrkan som gärna nämner att Petrus var biskop och påve där i minst 25 år. Katolska kyrkan menar också att Petrus led martyrdöden där år 66. Om nu Petrus skulle ha varit biskop och påve i Rom i 25 år – så som Katolska kyrkan undervisar – så innebär det att Petrus måste ha kommit till Rom senast år 41. Men år 49 hölls det första apostlamötet i Jerusalem (vilket berättas om i det 15:e kapitlet i Apostlagärningarna). Det hade då uppstått tvister bland de första kristna som gällde om hedningar som kom till tro skulle omskäras eller ej. Apostlagärningarna berättar att Paulus och Barnabas då beslöt att resa upp till apostlarna och de

äldste **i Jerusalem** för att överlägga med dem, och bland dessa fanns så klart Petrus med. Det var alltså Paulus och Barnabas som reste till Jerusalem, inte Petrus. Ingenstans i Nya testamentet ges någon annan information än att det var i Jerusalem som Petrus höll till. Man kan inte heller säga att Petrus var biskop eller högste ledaren för församlingen i Jerusalem. Under det nämnda apostlamötet i Jerusalem var det inte Petrus som gav den sista befallningen; det var aposteln Jakob som kom med förslaget på hur tvisten skulle lösas.

Romarbrevet ger samma besked vad gäller Petrus. I slutet på sitt brev till de kristna i Rom sänder Paulus personliga hälsningar till 27 namngivna personer samt ett antal andra. Men Paulus nämner inte en enda gång Petrus vid namn. Borde han inte gjort det om Petrus var ledare för de kristna i Rom? Borde han inte omnämnt Petrus **någonstans** i sitt brev till de kristna i Rom i så fall? Och skulle verkligen Paulus ha skrivit och undervisat de kristna i Rom om aposteln Petrus fanns på plats? I Apostlagärningarnas sista kapitel kan man läsa om när Paulus anländer till Rom, men inget nämns om att Petrus var bland de bröder som kom och mötte honom då eller senare. Paulus blev sedan satt i husarrest i Rom, och under denna tid skrev han flera av sina kända brev. Inte heller då nämner han att Petrus skulle vara i hans närhet.

När man läser Nya testamentets texter med fokus på lärjungen och aposteln Petrus, så ges man alltså varken intrycket av att Petrus var den främste ledaren för den första församlingen eller för kristenheten i stort – så som Katolska kyrkan gör gällande – eller att Petrus skulle uppehålla sig i Rom. Petrus nämns inte alls efter kapitel 15 i Apostlagärningarna, vilket kan anses vara konstigt om man utgår från katolsk lära. Enligt Katolska kyrkans historiebeskrivning bör det ju ha varit under den tiden som Petrus verkade som biskop och påve i Rom. Men enligt Bibeln var Petrus en av de tolv apostlarna, och han förblev apostel under hela sin livstid. Han hade fått vara med om många särskilda händelser tillsammans med Jesus som hade präglat honom, inte minst hans förnekelse av Jesus. Så det är snarare den ringhet som Petrus ägde som gjorde honom stor, inte något påhittat ämbete i Rom.

En vanlig invändning

Ett bibelord som många katoliker lyfter fram till stöd för att Petrus skulle utgöra kyrkans fasta klippa och förste påve är detta:

Matt 16:15-19: "Han [Jesus] sade till dem: 'Och ni, vem säger ni att jag är?' Simon Petrus svarade: 'Du är Messias, den levande Gudens

Son.' Jesus sade till honom: 'Salig är du, Simon, Jonas son. Ty kött och blod har inte uppenbarat detta för dig, utan min Fader som är i himlen. Jag säger dig: Du är Petrus, och på denna klippa skall jag bygga min församling, och helvetets portar skall inte få makt över den. Jag skall ge dig himmelrikets nycklar Allt vad du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt vad du löser på jorden skall vara löst i himlen.' "

Här finns flera saker att påpeka. Om vi stoppar in orden från den grekiska grundtexten för "Petrus" och "klippa" så kan man läsa den versen så här:

Matt 16:18: "Du är *petros*, och på denna *petra* skall jag bygga min församling"

Det är alltså två olika ord. *Petros* betyder sten, och *petra* betyder klippa. Jesus ger här namnet *Petros* till lärjungen som tidigare hade hetat Simon. Men med ordet *petra* kan Jesus ha avsett/pekat på sig själv eftersom Jesus är klippan och hörnstenen för sin församling. Alternativt kan man se Petrus bekännelse ('Du är Messias, den levande Gudens Son') som den klippa på vilken Jesus skulle bygga sin församling. Hur som helst bekräftar Petrus i sitt första brev själv synen på **Jesus** som hörnstenen:

1 Petr 2:4: "Kom till honom, **den levande stenen**, som visserligen är förkastad av människor men är utvald och dyrbar inför Gud."

1 Petr 2:7: "För er som tror är den alltså dyrbar, men för dem som inte tror har den sten som byggnadsarbetarna kastade bort, blivit en **hörnsten**"

Och Paulus skrev om Jesus:

Rom 9:33: "Se, jag lägger i Sion en stötesten och en **klippa** [*petra*] till fall. Men den som tror på honom [klippan Jesus] skall inte stå där med skam."

Men var det då inte Petrus som själv skulle ha nycklarna till himmelriket enligt Matt 16:19? Nej, även om Jesus sa detta till Petrus, så gäller det för alla i Guds församling, vilket vi ser i Matt 18:18 (även Joh 20:23):

"Amen säger jag er: Allt vad **NI** binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt vad **NI** löser på jorden skall vara löst i himlen."

Observera nu också att bibelordet där Jesus ger Simon namnet Petrus och säger att han skall bygga sin församling på denna klippa, endast finns med i Matteusevangeliet. Katolska kyrkan har med andra ord tagit en enda vers till stöd för en enormt tung dogm om påvedömet utan att kunna bekräfta tolkningen med andra liknande bibelord. Det är inte god teologi att göra på det sättet. I ljuset av Bibelns ord, historiska fakta och sunt förnuft kan man ganska lätt konstatera att Katolska kyrkans läror om påvedömet och Roms biskopsämbete är människors påfund, precis som mycket annat inom denna gigantiska institution!

Här skall tilläggas att ingen av kyrkofäderna såg Petrus som den klippa på vilken Guds församling (Kyrkan) skulle byggas. Ingen av dem kallade biskopen i Rom för "klippan" och ingen av dem såg det som att endast biskopen i Rom hade nycklarna till himmelriket. Alla såg de Jesus Kristus, eller tron på honom, som den klippa på vilken församlingen skulle byggas. Under alla kyrkomöten (koncilier), från det i Nicaea (Turkiet) år 325 till det i Konstanz (Tyskland) år 1414, regrade synen att Jesus Kristus var fundamentet för församlingen, dvs klippan på vilket Jesus själv skulle bygga sin församling.

Källor:

- André Thomas-Brès, *Templets förhänge – åter på plats?*
- Peter de Rosa, *Vicars of Christ – The dark side of the papacy*
- m.m.

[Läs andra artiklar i Lennarts blogg](#)